

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за доцент по Етнография – Българска етнология,

област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.1 Социология, антропология и науки за културата за нуждите на катедра „История и археология“ към Факултета по хуманитарни науки на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, обявен в в ДВ, бр. 37 от 17.05.2022 г.

Член на жури: доц. д-р Меглена Иванова Златкова, катедра „Етнология“, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ (назначена със Заповед на Ректора на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ № РД16-133 от 15.07.2022 г.)

Документи за конкурса е подала една кандидатка – д-р Ивелина Аврамова Ефтимова, главен асистент в катедра „История и археология“. Всички подадени от кандидатката документи отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му, както и на Правилника за развитието на академичния състав на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“.

Гл. ас. д-р Ивелина Ефтимова участва в конкурса със следните публикации: една монография, 23 статии и доклади, публикувани в издания с научно рецензиране, от тях три статии са на английски език и една на турски. Всички публикации са в областта на обявения конкурс, направени са след защитата на докторската дисертация. Всички публикации и приложени цитирания надхвърлят минималните изисквания за заемане на длъжността „доцент“, определени от ЗРАСРБ.

Приложените справки за аудиторна и извънаудиторна заетост и за работа със студенти удостоверяват висока степен на ангажираност на кандидатката с преподавателска дейност. Ивелина Ефтимова е разработила и преподава основни и избираеми етнологички курсове за няколко бакалавърски и магистърски програми, както и ръководи лятна практика по етнология. Гл. ас. д-р Ивелина Ефтимова е била научен ръководител на 3 бакалавърски дипломни работи и на 3 магистърски тези през последните осем години. Разработваните тематички изискват сериозни компетенции на научния ръководител и на дипломантите в етнологичното познание и успешните защити доказват качествата на д-р Ефтимова като утвърден учен, който успешно може да ръководи и млади колеги. Освен с дипломанти, Ивелина Ефтимова много активно работи със студентите, които се обучават в теренно етнологичко изследване, но и с осмислянето, анализите и представянето на резултатите от тези проучвания. Тя е ценена и търсена научна наставничка, която работи със студентите за тяхното представяне на научни форуми, в това число и традиционните „Етнологички и антроположички срещи на студенти, докторанти и млади учени“ в Пловдивския университет, на които сме домакини.

Трябва да се отбележи, че д-р Ефтимова е съставител и редактор на броеве на списание „Историки“ и на един научен сборник със статии на английски език, което е още една атестация за научна зрялост и натрупан опит в академичната комуникация и дискусии.

От научната ѝ автобиография е видно, че тя участва в много национални и международни научни проекти със сериозна изследователска проблематика и партньорска мрежа.

Научните публикации, с които гл.ас. д-р Ивелина Ефтимова участва в конкурса за доцент, са разделени от самата кандидатка на две групи:

Първата, тематично условно определена от мец е: Старостта и остаряването като етнологика научна проблематика. Тук е включен монографичният ѝ труд: *Етнологически аспекти на старостта и остаряването в българското общество (от традиция към модерност)*. Книгата е оригинално изследване на важен обществен и етнологически проблем – остаряването и старостта като етап от жизнения път на хората в неговия индивидуален и общностен аспект. Авторката прави задълбочено проучване на образите на старостта („идеалната старост“) и остаряването като е обособила два времеви периода на преход – от традиция към модерност, през социализма и след 1989 година, което дава цялостен поглед към динамиката на изследователския проблем през 20 и 21 век. Около тези преходи са структурирани и основните части на книгата. Изследователската рамка е много добре аргументирана въз основа на интердисциплинарен преглед на няколко гледни точки, като етнологическият подход е подходящо обоснован и изведен в първата част на монографията. Методологията е ясна и изследването показва резултатите от дългогодишен теренен опит на д-р Ефтимова. Теренната работа е извършена систематично и е представена с уважение към събеседниците. Като новаторско и приносно към проблематиката ще открие изследването на специфичната социализация на старостта чрез пенсионерските клубове, които авторката изследва лично повече от пет години, и чрез тях поставя остаряването в един по-широк социален, културен, но и политически и икономически контекст.

В обобщение ще повторя, че монографията *Етнологически аспекти на старостта и остаряването в българското общество. (От традиция към модерност)* е приносно монографично изследване, което представя значим обществен в национален и световен план проблем, изследван чрез етнологика методология, основан на богат лично събран теренен материал. С книгата в научната дискусия се въвеждат ново знание, теренни резултати и се обогатява изследователската традиция в областта на етнологията, което е приносно за българските хуманитарни и социални изследвания.

Публикациите от приложения комплект документи с номера 12.2.1 до 12.2.10 представят аспекти на проблематиката на монографичното изследване. Те са резултат от последователност на изследователската работа, активно участие в научни форуми и публикационна дейност, с което тематиката е въведена в научната дискусия. Сред статиите има и една на турски език.

Втората група статии с номера 12.13.1 – 12.13.13. тематично могат да бъдат обобщени като проблеми на другостта и различията – най-вече етническото и полово – като културен и социален конструкт. Текстовете показват компетентността на авторката

да провежда теренни изследвания в различна културна и езикова среда и да осмисля и анализира резултатите от тези изследвания в по-широк теоретичен и исторически контекст. Макар и различни като тематики, общото във всички статии е етноложката чувствителност към другостта и разбирането на изучаваните от нея групи и общности. Д-р Ивелина Ефтимова във всяка публикация представя микроизследване като коректно обосновава подхода си и показва начина на работа на терен.

Познавам д-р Ефтимова като автор на статии и колежка, която активно работи на терен, ръководи студенти от Шуменския университет и допринася за развитие на етнологията като университетска дисциплина. Похвално е, че тя продължава традициите на вече създадената там школа. Етноложкото познание се вписва успешно в подготовката на студенти от различни бакалавърски програми като осъзната нужда да се придобият чувствителност към културните различия, умения за интеркултурна комуникация, интерес към собствената традиционна култура и културата на другите – знания и умения с голяма значимост в съвременето ни. Декларирам, че нямам общи публикации с колежката и нямам конфликт на интереси. Не съм забелязала случаи на плагиатство.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените документи и публикации на гл. ас. д-р Ивелина Ефтимова напълно отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“. Постигнатите от кандидатката резултати в преподавателската и научно-изследователската дейности напълно съответстват на изискванията за присъждане на академичната длъжност „доцент“. На основание на цялостната ми положителна оценка на преподавателската дейност, на представените публикации и на съдържащите се в тях научни приноси, препоръчам на членовете на Научното жури да вземат решение за присъждане на академичната длъжност „доцент“ по Етнография – Българска етнология на гл. ас. д-р Ивелина Аврамова Ефтимова.

Пловдив,
21.08.2022 г.

Автор на становище:

(доц. д-р Меглена Златкова)

Meglena
Ivanova
Zlatkova

Digitally signed by
Ivanova

2.08.22
00:01:24 +03'00'